

Innhold

Forord til 2019-utgaven	9
Kapittel 1	
Innledning	11
Bakgrunn og tema	11
Det som allerede er sagt om barns lek	14
Lek som pedagogisk redskap	14
Andre perspektiver på lek	17
Lek som sosial konstruksjon	18
Desentrering av lek	21
Lekens mange former	22
Latter, spenning og lek	28
Bokens hensikt og oppbygning	29
Kapittel 2	
Det organiserte varvidd?	34
Heldagsskoletanken	35
SFO – barns fritid eller en forlengelse av skoledagen?	37
Alle teller mer i barnehagen?	42
Oppsummering	45
Kapittel 3	
Barndom, lek og fritid	47
Barndom som sosial konstruksjon	47
Barndom som en idyllisert lektilstand	48
Barndom som ventetid	49
Barndom som avvikling	50

Forestillingen om «det normale barnet» og lek-etos	52
Det normaliserende blikket	53
Desentrering av barndom	55
Barndomssosiologiens (selv)kritiske spørsmål	55
Mange barndommer	56
Barns tanker om lek og fritid	57
Fritid for barn er lek	58
«Hvis vi ikke kain leik, kjede vi oss!»	62
Oppsummering	66

Kapittel 4

Barns lek i historisk lys	68
Idéhistorisk tilbakeblikk på barns lek	69
Barns lek i antikken	69
Lek: Djevelens arbeid	71
Rousseau, oppdragelse og lek	72
Kant og leken	74
Lek i moderne tid	76
Barns arbeid	76
Skole og utdanning	78
Tid og rom for barns lek	79
Leken rasjonaliseres	81
Kommersialisering av barns lek	83
Oppsummering	85

Kapittel 5

Lek for læring og utvikling	86
Lek som pedagogisk redskap	86
Piaget og lek	87
Lek – opplevelse – læring	89
Pedagogisk bruk av lek	97
Den frie lekens pedagogikk?	101
Fremmedgjort lek	103
Oppsummering	105

Kapittel 6

Leketøy og digital barndom	107
Fra tradisjonelle leketøy til digitale lekemedier?	108

Utdanningsbarndom	111
Moralsk panikk	113
Syn på barn og digital barndom	115
Kritikk av den tradisjonelle medieforskningen	116
Barns lek i en digital verden	118
Medieinspirert lek	118
Dataspill som barns lekkultur	121
Oppsummering	126
 Kapittel 7	
Lek som kaosfortolkning	128
Dionysisk lek	128
Irrasjonalitet og overskridelse	129
Orden og kaos	131
Lekens andre liv	134
Barns levende erfaringer av lek	136
Den ikke så uskyldige leken	136
Fellesskap og utenforskap i lek	143
Oppsummering	146
 Kapittel 8	
Lekne perspektiver på lek	148
Lekens «her og nå» og barneperspektiv	149
Det spontane og lekne ved leken.....	152
Leken leker.....	153
Lek som hendelse.....	154
Lekens «natur»	156
Lekende lett?	159
Vil du være med på leken?	162
Karnevalesk lek.....	165
Karnevalet og latterens prinsipp	167
Karnevalsstemning	169
Levd karnevalesk lek	171
Fri og fortrolig kontakt.....	172
Lekens relasjon til verden	174
Misbruk og profanering	175
Oppsummering	177

Kapittel 9

Det som ennå ikke er sagt om lek	180
Barndom, fritid og lek	181
Lekens flertydighet	182
Litteratur	184